

Reggeli Ujság

22. évfolyam

Felelős szerkesztő:
ANDRÉE DEZSÓ

259. szám

A németek a Krimben tovább üldözik a megvert ellenséget

A szövetségesek széles arcvonalon elérték a Donec felső folyását

Anglia – a támaszpontok átengedése révén – Amerika gyarmatává válik

A német véderőfőparancsnokság közli:

A német erők a Krim-félszigeten feltarthatatlanul tovább üldözik a megvert ellenséget. Az ellenséges utóvéddek helyi ellenállását megtörtük. Ez alkalommal ismét több ezer foglyot ejtettünk s újabb lövegeket zsákmányoltunk.

Az ellenségnek a Donec-medencében történő üldözése során a német és szövetséges csapatok széles arcvonalon elérték a Donec felső folyását.

Az Ilmen-tó és a Ladoga-tó közti sikeres támadó hadműveletek során páncélos csapataink merész rajtaütéssel elfogtak egy ellenséges páncélvonatot és számos foglyot ejtettek.

A véderő legnehezebb tüzérsége jó hatással bombázta Leningrád hadifortosságú berendezéseit. A légi erő hatásos éjszakai támadásokat intézett Moszkva és Leningrád ellen.

Észak-Afrikában német harci repülőgépek bombázták Marsa Matruh-tól keletre egy fontos repülőteret és a Nilus deltájának kikötői berendezését.

Néhány angol gép az elmúlt éjszaka bombákat dobott le az északnémet partvidékre anélkül, hogy károkat okozott volna.

A látszat megmentése

Az angol kormány — a látszat megmentése érdekében — utasítást adott Wawell tábornoknak, tegyen meg minden előkészületet egy indiai expedíciós hadtest szervezésére. Ez a hadtest teljes erővel segítené Szovjetországot. Wawell tábornok az expedíciós hadtest felállítására érdekében már tárgyalásokat is folytatott, a megszervezés munkája azonban nem mutatkozik könnyű feladatnak. Megfelelő vasútvonalak és gördülőanyag hiányában ugyanis a leg súlyosabb gondokat a csapatok szállítása okozza. Egy évre volna szükség, amíg megépítenék Iránon keresztül a Szovjet felé vezető vasútvonalat.

Roosevelt beszéde újabb lépés a beavatkozás felé

Newyorkból jelenti a Stefani: A Wall Street Journal Roosevelt beszédével foglalkozva, azt írja, hogy ez a beszéd újabb lépést jelent az Egyesült Államok háborús beavatkozása felé és a személyes diadal némi árnyalatát tünteti fel. A lap szerint ez az öntelttség csak akkor lenne jogosult, ha az ország egyhangú érzelmeikkel fogadná a háborút, az érzelmei egyhangúsága azonban korántsem áll fenn. Másnapok is elégedetlenséget mutatnak az elnök legutóbbi megnyilatkozásával kapcsolatban és a beszédet együtt közlik a sztrájkokról szóló hírekkel, mintha csak rákarnának mutatni arra, hogy

Roosevelt szavaival szemben súlyos tények állnak, amelyekkel az országnak, ha hadba akar lépni, számolnia kell.

AZ AMERIKAI ACÉLSZTRAJK

A NTI newyorki jelentése szerint Roosevelt elnök megegyezést felszólította az acéltársaságokat és a bányászszakszervezeteket, hagyják azonnal abba a bérharcot. A bányász-társaság elnöke kijelentette, hogy a bányászok képviselőit értekezletre hívja össze és ezen fogalmazza meg a Rooseveltnek adandó választ. Roosevelt többórás megbeszélést tartott az acéltársaság elnökével, Taylorral is.

HADGYAKORLATOK ALASZKÁBAN

Az Associated Press jelentése szerint most folynak Alaszkában az Egyesült Államok hadseregének legnagyobb hadgyakorlatai, amelyeket ott valaha tartottak.

Az Egyesült Államok légi ereje átvette a kínai repülő első csoportjának az egyesült-államokbeli gépek kezelésére vonatkozó kiképzését. Kisebb csoportokba osztva, több száz kínait fognak egymásután kiképezni.

AZ AMERIKAI SEGÍTSÉG ÁRA

A NTI egy amerikai hírszolgálati iroda washingtoni jelentését közli, amely szerint az Egyesült Államok kormánya azt javasolta Angliának, hogy az Egyesült Államok a briteknek nyújtott bérleti és kölcsönsegély ellenében a háború után szabadon használhasson valamennyi brit támaszpontot. A brit kormány a javaslatot tárgyalási alapul már el is fogadta.

Nem javaslat, hanem parancs

Rómából jelentik: A Popolo di Roma hangsúlyozza, hogy az amerikai Egyesült Államok kormánya a demokráciáról, az egyetemes szabadságról és a keresztény emberiségről hangoztatott szándékai is csak számításokat és üzleteket takarnak. Bizonyítja ezt az a tény, hogy a washingtoni kormány a brit birodalom valamennyi támaszpontjának átengedését kéri Angliától, tekintet nélkül az óceánok vagy földrészek megkülönböztetésére. Hasonló követelést intéztek a csunkingi kormány-

hoz is, amely azt elfogadta. London fenntartotta magának a javaslat megvizsgálását, csak hogy itt nem javaslatról van szó, hanem parancsról, amely elől London nehezen térhet ki. Anglia nem tudja másként megfizetni a szállítmányokat, amelyeket kap és egyszerűen kénytelen alávetni magát tengerentúli szövetségese parancsainak. Amerika kihasználja a háborút arra, hogy Angliát gyarmatává alakítsa át és kiterjessze a maga hatalmát az egész világra.

Hazaférnek a japánok Indiából

A Reuter-iroda bombayi jelentése szerint az Indiában élő japánok legnagyobb része hazatér. Egy 215 főből álló csoport november elején utazik haza azon a hajón, amelyet a japán kormány bérelt az indiai és középkeleti japánok hazaszállítására. A hazatérők között van a kalkuttai ja-

pán főkonzul és a karacheei megbízott konzul is. Amint mondják, az indiai japánok hazatérését a Japán és India közötti üzleti forgalom csökkenése, valamint az okozza, hogy nehézségek merültek fel a Japánba irányuló pénzüsszegek elküldésében.

Az új Európa gazdasági kilátásai

Funk birodalmi gazdasági miniszter egy olasz folyóiratban az új Európa gazdasági kilátásaival foglalkozik és hangsúlyozza, hogy az európai szárazföldön földrajzi szempontból összefüggő, hatalmas gazdasági tér van kialakulóban, amely az élelmezés terén bőven kielégíti a szükségleteket. Az új gazdasági rend érvényesülése előtt szükséges azonban a mesterséges gazdasági határok ledöntése és a termelési feltételek, az árak és az életszínvonal összhangba hozatala. Minden nemzeti gazdaságnak

előbb saját belső egyensúlyát kell elérnie. Az Európában ma követt kliringrendszer sem most, sem a jövőben nem zárja ki az együttműködést más gazdasági rendszerekkel. Németországnak semmi kifogása az arany, mint arúciák ellen. Különben is a háború után elég aranya lesz a nemzetközi fizetések teljesítéséhez. A márka szilárd fizetőeszköz és az is marad és amint ma értékmutató Európában, a békekötés után is nemzetközi alapul szolgálhat.

HALLÓ!

Hágában érdekes kiállítás keretében mutatták be a modelljeit annak a nagyszabású tervnek, amelynek alapján újjá akarja építeni Rotterdam belvárosát. A tervek szerint Rotterdam belvárosában tízezer tágas lakást építenek. Azonkívül a nagy holland kikötőváros úthálózatát is teljesen átépítik, hogy mindenben megfeleljen a modern forgalom követelményeinek.

Törökország szerdán ünnepelte a köztársasági államforma bevezetésének 18. évfordulóját. Szerdán délelőtt a parlament épületében hivatalos ünnepség volt, amelyen a török kormány tagjai, a képviselők, a tábornoki kar és a vezető állami tisztviselők tolmácsolták szerencse-kívánataikat Izmet İnönü elnöknek. Ezt követően İnönü elnök fogadta a parlamentben a külföldi diplomáciai képviselők vezetőit és a katonai attasékat. Az államelnök az üdvözlések után nagy katonai díszszemlén vett részt, amelyen az ankarai helyőrség minden fegyverneme képviselve volt. Izmet İnönü beszédében hangzott, hogy ebben a nyugtalanságokkal teli időben Törökország, mint erős nép, őrli meg nemzeti ünnepét, boldog békében. A török nép fiai készek a végső áldozatra is, hogy nemzetük sértetlenségét megóvják.

A Giornale d' Italia értesülése szerint Norvégiában takarékosági okokból megszüntettek minden éjszakai vonatjáratot.

A szerdai német hadijelentés kiemeléséül a következőket közlik a NTF-vel: A Krim-félsziget, amelynek bejáratát elfoglaltuk, háromnegyed részben teljesen sík alföld, elszórt telepekkel. E vidéken megkezdtek a szétvert bolsevista seregek üldözését. Ezzel a Szovjetunióknak olyan fellegvára vész el, ahonnan azt remélték, hogy oldalba támadhatja a német hadsereget. Elvesztette a Szovjet nagy részben a Fekete-tengeren való mozgásának lehetőségét is. A Donec-medencében a német és magyar csapatok napról napra nagyobb területet foglalnak el és a Szovjetet állandóan visszavonulásra kényszerítik. A Moszkva körüli térség a német zuhanó- és harcirepülőgépek bombázapora alatt áll.

Az olasz lapok a Marcia su Roma évfordulója alkalmából nagy cikkben foglalkoznak a fasiszta ifjúsági szervezetekkel és méltatják a fasiszta ifjúság nagyszerű kiképzését, harcra készségét és fegyverzettségét. Az olasz lapok kitérnek arra a szerepre is, amelyet az olasz ifjak a mostani háborúban játszottak. Az ifjúsági szervezetek tagjai közül a csatamezőn eddig 3496 esett el és 5881 sebesült meg. A hősök közül 16-an kaptak vitézségi érmet, közülük 13-an haláluk után. Ezüst vitézségi érmet 108-an kaptak.

A képviselőház pénzügyi és földművelési bizottsága szerdán este Krudy Ferenc enléletével megkezdte a földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását. A kormány részéről báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter, Bárczay János és Bárányos Károly földművelésügyi és Szász Lajos pénzügyi államtitkár vett részt az ülésen. A tárca költségvetését Boér Ágoston előadó ismertette.

Parecz György dr. a romániai Magyar Népközösség országos titkára, aki október 9-e óta a Népközösség bukaresti irodáját vezette, hétfőn átadta helyét dr. Nagy Miklós nagybányai ügyvédnek és hazautazott Aradra.

Délvidéki igazságügyi kinevezések

Dr. Uhlyarik Albin az újvidéki törvényszék elnöke

Budapestről jelentik: A kormányzó dr. Uhlyarik Albint az újvidéki, Brommer Ödönt a zombori, dr. Rác Andort pedig a szabadkai törvényszék elnökévé nevezte ki. Dr. Kökőssy Gyulát szabadkai törvényszéki tanácselnökké, dr. Margalits Edét a zombori kir. ügyészség elnökévé, dr. Szüts Andort a topolyai járásbíró elnökévé, dr. Kulitzky Bélát újvidéki törvényszéki tanácselnökké, dr. Török Zoltánt az apatini járásbíró elnökévé, Lutz Józsefet az újvidéki ügyészség alelnökévé, dr. vitéz Kumor Károlyt az újvidéki, dr. vitéz Hódy Istvánt az óbecsei, dr. Szilvássy Mihályt a hódási járásbíró elnökévé, dr. Hornyánszki Zoltánt zombori törvényszéki tanácselnökké nevezte ki a kormányzó, dr. Kuhár Lajos szabadkai ügyésznek pedig az ügyészségi elnöki címet adományozta.

Az igazságügyminiszter dr. Borokuthy Sándort Zomborba, dr. Gu-

lyás Jánost Zentára, dr. Stammer Lászlót Titelre, dr. Lázár Lajost Szabadkára járásbíró elnökévé áthelyezte. Áthelyezte az igazságügyminiszter dr. Linzer Károlyt a szabadkai, dr. Lippay Pált a palánkai járásbíróhoz, dr. Fábián Zoltánt a szabadkai törvényszékhez, dr. Kollányi Józsefet a szabadkai, dr. Rásonyi Sándort a zombori törvényszékhez, dr. Mátis Gézá az újvidéki járásbíróhoz, dr. Kuhár Lajost a szabadkai ügyészséghez, dr. Török Lajost a szabadkai, dr. Rigó Ernőt az újvidéki törvényszékhez, dr. Höttl Antalt a zombori törvényszékhez, dr. Boldog Lajost a zombori járásbíróhoz, dr. Endrédi Ferencet az újvidéki törvényszékhez és dr. Szerdahelyi Istvánt a szabadkai járásbíróhoz. Ezenkívül számos irodatiszti, irodaségdíztízl gyakorlati és kezelői kinevezés történt.

Előléptetések a tábornoki karban

A Kormányzó Úr Schindler Szilárd, Schweitzer István és vitéz Szombathelyi Ferenc altábornagyokat vezérezedessé nevezte ki. Altábornagyokká nevezte ki Ruszkiszay-Rüdiger Imrét, vitéz nemes csikszentsimoni Lakatos Gézá, vitéz fő-dálnoki Miklós Bélát, vitéz Fekete-halmi-Czeydner Ferencet, Baragffy Károlyt, vitéz Bély Alajost, vitéz nemes Domaniczky Ödönt.

Vezérőrnagyokká nevezte ki a következő ezredeseket: nemes uzoni Kovács Károlyt, Virághi Lászlót, vitéz Asztalossy Aladárt, Király Andrást, aki hónapokon keresztül Újvidéken teljesített szolgálatot és vitéz Dálnoki Veress Lajos vezérőrnagynak volt helyettese, nemes harasztosi Sertsey Leitschaft Károlyt, vitéz Oláh Józsefet, Stemmer Lászlót, Vasady Ernőt, Tilger Ferencet, vitéz Illésházy Gábort, vitéz Sziklay Györgyöt, Bissza Ferencet, Kovács Tibort, Vargassy Gyulát, Farkas Ferencet, kivételesen és kegyelemből nemes korompai Brunswik Györgyöt és Anka-Anesini Győzöt.

A vezérőrnagyi rendfokozat címét adományozta szemlaki Kerner Géza és vitéz nemes rumwerthi Rapaich Dezső nyugállományú ezredesnek.

A külügyminisztérium újlán lehet anyakönyvi kivonatokat szerezni Romániából

Kolozsvárról jelentik: A származást igazoló okmányok Románia területéről való beszerzésének ügyes-bajos helyzetében most tiszta képet teremt az Erdélyi Párt országos központjának értesítése, melyet körlevélben megküldtek a párt valamennyi tagozatának. A körlevél szerint a párt politikai főtitkára eljár a miniszterelnökségen a keresztény származás igazolására szolgáló és Romániából nehezen beszerezhető anyakönyvi bizonyítványok ügyében. Az eljárás eredményeképpen

a Romániában levő anyakönyvi kivonatokat a m. kir. külügyminisztérium újlán lehet és kell beszerezni.

Az ilyenirányú kérvényeket a m. kir. külügyminisztériumhoz kell címezni és fel kell tüntetni bennük a kért anyakönyvi kivonatokra vonatkozó minden adatot.

Még katonáknak is kell fegyvertartási engedély

AZ ÚJVIDÉKI RENDŐRSÉG FELHÍVÁSA A FEGYVERTULAJDONOSOKHOZ

Az újvidéki m. kir. államrendőrség felhívja Újvidék lakosságát, hogy akiknek céllövő-, vadász- és egyéb fegyverük vagy revolverük stb. van, haladéktalanul jelentkezzenek a közigazgatási (volt báni) palotában az I. emelet 4. számú szobájában fegyvertartási engedély megszerzése végett. A fegyvertartási engedélyek felülvizsgálata megkezdődik s akiknél a házkutatás során engedély nélküli fegyvert találnak, a fegyvert elkobozzák, ezenkívül súlyos büntetéssel sújtják a fegyver tulajdonosát.

A fegyvertartási engedély beszerzése vonatkozik az Újvidéken lakó katonákra, csendőrökre, rendőrökre, pénzügyőrökre stb.-re is, kivéve szolgálati fegyverüket, pisztolyukat. Mindazoknak, akiknek tulajdonában fegyver van, a saját érdekükben kötelességük a fegyvertartási engedély mielőbbi megszerzése.

ODEON filmszínház

Telefon 20-45

PREMIERFILM

Oktober 31-től

Éjszaka kezdődött

Főszerepben: Charles Boyer, Jean Arthur

A legújabb Magyar és UFA Híradók

Előadások kezdete: 5, 7 és 9.15 órákor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9.15 órákor. — Délelőtt 10.30 órákor MATINÉ

Jön! Gyurkovics fiúk Jön!

Herceg Ferenc világhírű regényének filmváltozata

Jegyelővétel naponta délelőtt 10—12-ig.

Anglia reménytelenül negatív arab politikája

J. B. Philby, az arab világ egyik legismertebb angol szakértője a Manchester Guardian hasábjain igen érdekes cikkben foglal állást az angol kormány Közép-Keleten folytatott politikája ellen és minden kérés és szépités nélkül feddi fel a való helyzetet. Philby többek között ezeket írja: „Érdekes és említésre méltó körülmény — ezen egyébként a kormányoknak is oka lenne fejét törni —, hogy ebben a háborúban egyetlen arab állam sem sietett segítségünkre. Sőt mi több, ezek közül az országok közül az egyik (Irak) egy ideig egészen nyíltan és keményen harcolt ellenünk. Egy másik ország pedig (Egyiptom) minden olyan követelésünkkel szembe helyezkedik, amely az aktív együttműködés lehetőségét szolgálná. A többi arab államok teljes részvétlenséget tanúsítanak.

Mindennek az oka politikánkban rejlik — írja Philby —, mert ez a politika reménytelenül negatív, úgyhogy senki sem lepődhet meg azon, hogy a középkeleti országokban folytatott propagandánk olyan siralmas és teljesen hatástalan volt. Az, hogy állandóan az egyébként megszökött jeruzsálemi muftit szidjuk, nem elég, különösen akkor nem, ha minden arab követésre méltó hazafit lát benne.

Budapesti előkelő nagyvállalat KÉRES azonnali belépésre 21—26 éves katonavált, öskeresztény származású magyar-német tudással rendelkező

tisztviselőket

Ajánlatokat a Magyar Hirdető Iroda Rt. Budapest, VIII., Sándor-utca 7. továbbít „Jó munkakalom” jelige alatt.

Új magyar Reformáció

A végtelen orosz mezőkön a keresztény népek nagy együttese, milliók és milliók rohannak előre halálig hűséges engedelmséggel a győzelem felé. Krisztus népe, Krisztus országa diadalért. Ropog a puska, bömböl az ágyú. Fellegtepő nagy gépmadarak zuhannak az istengyilkos pogányhadakra s szólnak kegyetlen ítéletet Istenüktől megfosztott szerencsétlen milliókra, annak a nevében, aki minden bűnt megbocsátó nagy szeretettel hajlik alá az égből s az eltévedt bárányt hazavezeti az ősi házba, az irgalmas Atya hajlékába. A reformáció megtisztító szele zúg keresztül ezen a megtévedt világon. A Szentlélek kezébe adta a Világ arculatát átformáló kiválasztottaknak a minden szennyet felégető tüzet és ég a Tűz. Egig érő lángjában felolvadnak a hűs esztendő sággyok, dermedt, fásult közönyök s ahol ez a Tűz elhaladt, a megérintett lelkek mélyére soha nem érzett, csodálatos melegség ül és hangzik a gyógyulásra vágyó beteg szívek felé, a vihart lecsendesítő nagy Parancsnok, az Áldott Orvos, Jézus szava... ne féljétek... én vagyok... én meggyőztem a világot. Ahol ez a Tűz elhalad megnyílnak a bezárt szívek, megnyílnak a szentségüktől megfosztott kis falusi, nagyvárosi templomok s mint a szarvas a hűs forrásra, úgy siet a megrabolt nép a szent tornácba. Megszépül a hűs ére nem látott, a hűs éve megsűfított oltár. Megréműl a hűs éve megvadult istengyilkos hajcsár. Áhítatos, nagy komoly csend ül a nagy orosz puszta kis falusi templomára. A hűs éve titkon bezárt ajtók mögött imádkozóknak, zörgetőknek istenfélő, hős magyar katonák, kemény kereszties hadfiak megnyitották a bezárt templomajtókat. Felbűg az orgona, felzokog a vérző szív s könnyáradatos nagy boldogság hull térdre az örök isten előtt magyar honvéd, orosz muzsik s zeng az ének, áttörve a fellegetek át a csillagszegekkel kiverget a szabadító Isten felé „Erős várunk nekünk az Isten” Ott az Óshaza határán. Ott, a magyar mesék, magyar mondák, magyar legendák földjén.

Téged megérint-e ez a világot átformáló, csodálatos szél, az új Reformáció szele? Apád, férjed, fiad ott jár bokáig sárban. Almatlankodik végnélküli éjszakákban. Ha kell Krisztusért, a Krisztus országa diadaláért, a legdrágábbat, életét teszi fel a nagy hősi oltárra, népek szabadságáért, érted. Tudsz-e megállani egy pilantra az Élet küzdelmes nagy harcában, tudsz-e magadba szállni tárdre hullni, imádkozni? Tudsz-e áldozni, lemondani, nélkülözni? Tudod-e gyermekedet összekulcsolt kézzel taníthatni Isten neve mellett a Haza nevére? Tanuld meg ezt is. Ez az új reformáció. Isten Haza. Légy hű mindhalálig! Halottak napja lesz. Ne temetőkben égess emlékgyertyát, de a szívedben, a tied szívedben gyújts áldozati lángot, soha ki nem alvó, áldozatos nagy világosságot bibliás kardos hősök nagy utódaivá lenni. Egész emberré. Ezt kívánja tőled az új ezer év felé induló új magyar Haza. Ennek a kor-nak ez az új reformációja.

„Térj magadhoz drága Sion, van még néked Istened”.

VIDA KÁLMÁN

Ünnepélyesen leleplezték Széchenyi István gróf emléktábláját a parlamentben

Az ünnepséget részt vettek a kormány tagjai

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt ünnepélyes külsőségek között leleplezték le azt a márványtáblát, amit a törvényhozás két háza helyezett el az Országháza úgynevezett delegációs folyosójának falán gróf Széchenyi István születésének másfél százados évfordulója alkalmával. Az emléktábla Kisfaludi-Strobí Zsigmond szobrászművész alkotása. A márványtáblán Széchenyi István gróf domborművi arcképe van, felette pedig a Széchenyi család címere. A táblára idézetet vészték gróf Szé-

chenyi István „Kelet népe” című művéből.

Az emléktábla leleplezésén Bárdossy László miniszterelnökkel megjelentek a kormány összes tagjai, a két ház elnöke és számos tagjai. Az emlékbeszédet Fabinyi Tihamér felsőházi tag mondotta és

emléktábla gróf Széchenyi István hervaahatatlán érdemeit. A beszéd után Széchenyi Bertalan gróf a felsőház, Tasnádi Nagy András a képviselőház babérszorosuját helyezte el az emléktábla előtt.

Hol szándékszik Amerika először támadni?

A legutóbbi világpolitikai események között kétségtelenül a japán kormányválság áll az előtérben. Ezzel az eseménnyel kapcsolatban az angol és amerikai részről napvilágot látott kommentárok közül kétségtelenül Pepper USA szenátor nyilatkozata volt a legérdekesebb, amelyben az Egyesült Államoknak Japánnal szemben követendő politikáját végérvényesen leszögezte. Pepper szenátor szóról-szóra a következőket mondotta:

„Japánt az Egyesült Államoknak akcióképtelenné kell tennie, még mielőtt az atlantióceáni csata akuttá válnék, mindenekelőtt azonban meg kell semmisítenie a japán flottát.”

Ismerve Pepper szenátor és Roosevelt elnök között fennálló szoros barátságot, nem igen tételezhető fel, hogy a szenátor kijelentését ne az elnök tudtával és beleegyezésével tette volna meg. Sőt még ennél is tovább mehetünk és meglehetősen biztonsággal állíthatjuk, hogy ez az az irányvonal, amelyben Rooseveltt és Churchill az Atlanti-óceánon lefolyt találkozó alkalmával Nagybritanniának és az Egyesült Államoknak keletázsiai politikáját illetőleg meggyeztek. A találkozóig teljesen nyitott kérdés volt, mely égtáj irányában lépjen föl a roosevelti imperializmus először támadólag. Izland megszállása, valamint az USA-nak az Azóri-szigetekkel szemben tanúsított fenyegető magatartása arra engedtek következtetni, hogy Rooseveltt először az atlantióceáni csatába kívánt beavatkozni. Az elnök valóban először Európát akarta Angliával karótkve legyűrni, hogy azután közös erővel Japánra vethessék magukat. Úgy látszik azonban, Churchillnek sikerült Rooseveltet meggyőznie arról, hogy a megfordított sorrend alkalmasabb. Valószínűleg azzal érvelt, hogy az Egyesült Államok e pillanatban nincsen kellő módon felfegyverkezve az Európa elleni harcra, továbbá, hogy ki kell várni Oroszország erejének felmorzsolódását.

Angol szempontból nézve ez a javaslat kétségtelenül nagyon ravasz. Mert, ha az Egyesült Államok — mint ahogyan ez Pepper szenátor nyilatkozatából kitűnik és amint ezt a manilai katonai tanácskozások is elárulják — közvetlenül Japán megtámadása előtt áll, akkor minden valószínűség szerint egyedül kell harcolnia. Az angolok sem-

mi körülmények között sem fogják hajóhadukat a keletázsiai vizeken harcra vetni és a flotta távolmaradását az atlantióceáni csatával, valamint a földközítengeri helyzettel fogják megmagyarázni. Az Egyesült Államoknak ilyenformán el kell tekintenie Szigapuri igénybevételéről és egyedül kell ügyét Japánnal rendeznie. Churchill számítása kézenfekvő: Japán és az USA nem bírnak el egymással, ellenben mindkét hatalom lényegesen meg fog gyengülni. Ez ime ebben a háborúban a churchilli elgondolás második fázisa. Európában a Német Birodalom és Oroszország, Kelet-Ázsiában pedig Japán és az Egyesült Államok erejének szétmorzsolódására számít Churchill. Nem más ez egyébként, mint a klasszikus angol egyensúlypolitikának Európáról az egész világra való kiterjesztése. A négy nagyhatalom kimerülése után csak Anglia maradna teljes erejében a szintéren és kétségtelenül megelégedetten egyezne bele a status quo-ba. Ma már nem titok, hogy Németországnak a bolsevizmus fölött aratott győzelme a churchilli elgondolás első felét halomra döntötte. Annál érdekesebb, hogy a brit miniszterelnök ennek ellenére ragaszkodik az Egyesült Államok kelet-ázsiai vállalkozásához. Valószínűleg úgy gondolja, hogy ha négy rivális erejét nem is sikerül felmorzsolatni, legalább három nagyhatalom, a Szovjet-Unió, Japán és az Egyesült Államok pusztuljanak az útból. Churchill világosan felismerte, hogy Nagybritanniára nézve a legveszedelmesebb helyzetet, amelyet a háború maga után vonhatna, az erős Németország és az erős Egyesült Államok jelentenek. Két valóban erős nagyhatalom, melyek között abban a pillanatban, amint Rooseveltt és társasága eltűnnek az USA színpadáról, megszűnne minden surlódási lehetőség.

A brit politika ma földrészekkel űzi játékát és még a háborúnak eddig sohasem látott legképtelenebb és legszörnyűbb kiszélesítése árán is megkísérelti egyensúlyban tartani azokat.

(Dr. Sz. L.)

KERESÜNK 18—21 éves öskeresztény származású perfekt magyar-német

gép- és gyorsírógépeket

Ajándékokat a Magyar Hirdető Iroda Rt. Budapest, VIII. Sándor-utca 7. sz. továbbít „Nagyvilág” jelge alatt.

A DMKSz meghívja az írókat

A Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség ezúton is meghívja a délvidéki írókat, művészeket és kulturmunkásokat, hogy vegyenek részt a november másodikán Újvidéken tartandó délvidéki kultúrnapon.

Gyermekével és a meg-takarított pénzzel

megszökött egy újvidéki közsörüs felesége

Wagner Jakab újvidéki közsörüs, aki a Batthyány-utca 3. számú házban lakik, jelentette, hogy felesége Wagner Mária megszökött tőle és ellopta hatszáz pengőnyi megtakarított pénzt.

A szökevény asszony magával vitte 11 éves Katica nevű leányát is és vele együtt megszökött barátjánője, Lukács Juszina is.

A szökevény asszony fekete-bajú, bal arcán nagy sebhely van.

A közsörüs felkér mindenkit, hogy ha esetleg valahol látják az asszonyt, jelentsek fel a rendőrségen.

Bácsfeketehelyen ma ország-zászló avatás lesz

Bácsfeketehelyen ma, október 31-én országzászlót avatnak fel. Az ereklyés országzászlót Kunhegyes népe hozza Feketehelyre Varga József lelkes vezetőjével. A feketehelyiek fátárságot nem kimélve azon iparkodnak, hogy az ünnepély szép és felejthetetlen legyen. Ünnepi beszédet Ágoston Sándor református püspök mond. A rendezőség meghívta dr. Deák Lóó Bécs-Bodrog vármegye és Zombor város főispánját, vitéz dr. Bajcsay Ernő alispánt, dr. Katona József főszolgabíró, dr. Nagy Ivánt és dr. Pummer Sándort.

EVETOVICS szücs-szalónja, BUDAPEST, IV., Petőfi Sándor utca 9, félemelet

A Vitézi Rend Zrinyi-csoportja Zrinyi-emlékünnepséget rendez Csáktornyan

Budapestről jelentik: Illetékes tényszerző elöljárójának alapján Bárdossy miniszterelnök a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértésben megbízást adott a Vitézi Rend Zrinyi-csoportjának, hogy a visszatért Csáktornyan, a Zrinyi-sírhely és emlékmű megfelelő rendezését vegye kezébe és ezzel a valóban nemzeti közügynek számító Zrinyi-kultuszt alapozza meg. Első

megnyilvánulása e szép feladat betöltésének november 1-én lesz, amikor a csoport vezetéséből és munkatársaiból alakult küldöttség Csáktornyára utazik, ahol a helyőrség diszalkulatainak részvételével kegyeletos megemlékezést rendez a Zrinyi-emlékműnél és Szentilonán, a Zrinyiek nyugvóhelyén. Ez alkalommal történik meg a helyi csoport megalakítása is.

Bácsmegeye

Rövid megyei hírek

Szerdán délelőtt bajnai küldöttséget fogadott dr. Deák Leó, Bács-Bodrog vármegye és Zombor város főispánja. A küldöttséget ifj. Falcione Árpád vezette. A küldöttség tisztelt főispán előtt, majd a bajnai közügyeket és kulturális ügyeket ismertették.

Bács-Bodrog vármegye vezetősége elhatározta, hogy a visszafoglalt területen meglévő 14 egészségház részére

1000—1000 pengős gyorssegélyt juttat.

Az összeg felhasználásával sikerül az egészségházak működését hosszabb időre biztosítani. Ugyancsak gyorssegélyt ad a zentai nemibeteg gondozó részére 1000 pengőt, a tüdőgondozó részére pedig 2500 pengőt.

Az államépítészeti hivatal tervbe vette a

Bajmok—Bácsalmás közötti úti kiépítését is.

A földmunkák már elkészülnek, de a kövezésre csak később kerül a sor. Ezt a körülbelül 17 kilométeres utat a vármegye saját kezében építi s az út közel félmillió pengőbe kerül.

A nép- és családvédelem céljaira a vármegye a napokban kapta meg az utolsó évnegyedes összeget 52.000 pengőt, mely összeg meg a csonka megye részére volt megállapítva. A megnagyobbodott vármegyének arányához ez az összeg

körülbelül egy millióra fog rugni.

A vármegyei közjóléti szövetkezet, mely tekintélyes összeggel igyekszik a vármegye szociális bajain segíteni, a napokban bejegyezték a zombori cégjegyző bíróságnál. Rövidesen megtörténik a szövetkezet költségvetésének jóváhagyása s akkor az azonnal megkezdni gazdasági szociális tevékenységét.

Falcione Sándor és neje szül. Schneiderbauer Elza alapítványt tettek

középfokú gazdasági iskola céljaira.

Zombornak, mint mezőgazdasági központnak, földműves társadalma régen nélkülözött egy földműves gazdasági szakiskolát. A gazdátársadalom régi vágya teljesült most, mert Zombor városa a keddi nap folyamán Falcione Sándor és neje nemes lelkű adománya folytán abban a helyzetbe jutott, hogy gazda-

sági iskolát nyithasson. Falcione Sándor és neje az Elza-szállást,

158 kat. holdat adományozták a városnak gazdasági iskola céljaira

a rajta lévő összes gazdasági épületekkel együtt. Az alapító ajándékozási szerződést kedden délután írták alá az ajándékozók dr. Deák Leó zombori főispán, dr. Cserta Péter zombori polgármester és dr. Tóth József királyi közjegyző jelenlétében. Az alapítványi jegyzőkönyvet a főispán csütörtökön felvitte Budapestre a belügyminisztériumba jóváhagyás végett.

Eltették Huszár Károlyt

Budapestről jelentik: Huszár Károly volt miniszterelnököt csütörtök délelőtt temették el a Kerepesi-úti temetőben a főváros által adományozott díszsírhelyre. A temetésen a magyar politikai és társadalmi élet számos vezető egyénisége jelent meg. Az egyházi szertartást Glattfelder Gyula csanádi püspök végezte. A kormány nevében Varga József iparügyi miniszter mondott búcsúbeszédet.

Amerikai vélemény az Invázió lehetőségéről

(MN) Baldwin, a „New York Times” katonai munkatársa érdekes cikkben foglalkozik az utóbbi időben mind többet és többet emlegetett angol inváziós tervekkel, melyek kétségtelenül hangulatkeltés céljából láttak az angol sajtóban napvilágot. Baldwin arra a józan megállapításra jutott, hogy a part-raszálási terveket el kell vetni, mert Angliának erre sem megfelelően kiképzett hadosztályai, sem elegendő léghadereje, sem pedig kellő számú hajóállománya nincsen. „A Szovjet-Unió — mondja az amerikai katonai szakértő — csak saját erejéből segíthet magán.”

— Országos vásár Bácskossuthfalván. A bácskossuthfalvai országos őszi vásárt november 3-án, hétfőn tartják meg, amely alkalommal a látványos és kirakóvásár is lesz. Az iparosok és kereskedők iparengedélyeiket hozzák magukkal, az állatvásáron szabályszerű járulékvétel kell az eladóknak megjelenniük.

— A bácskossuthfalvai községi tisztviselők kivonulása. Az illetékes felettes közigazgatási hatóság a bácskossuthfalvai községhez tartozó községi tisztviselőket nevezte ki, illetve erősítette meg állásukban: Sólya Mihály számtiszt, Mészáros József és Papp Géza írnok, Székely Sándor, Lóczy Istvánné és Pokorny Valéria díjnokok.

HÍREK

— ÜGYELETES SZOLGALAT ÚJVÍDEKEN OKTÓBER 25-TŐL NOVEMBER 1-IG. Ügyeletos orvos dr. Bauer József, II. Rákóczi Ferenc-út 71. sz., telefon: 26—84. Ügyeletos gyógyszerárak: Divild J., Horthy Miklós sugárút 7. sz., telefon 32—00 és Másits Miklós 1941. április 13.-út 2. sz., telefon 22—91. Mentők és tűzoltók Andrassy-utca 12., telefon 33—22.

— HOLNAP ÜNNEPI SZÁMOT AD KI A REGGELI UJSÁG. Tekintettel Mindszentek szombati ünnepére, a Reggeli Ujság ünnepi száma péntek este jelenik meg. Kérjük olvasóinkat és hirdetőinket, hogy a közlésre szánt anyagot legkésőbb péntek délig juttassák el szerkesztőségünkbe.

— Az ezüst 1 és 2 pengősök beváltása. A pénzügyminiszter rendelete értelmében az 1 és 2 pengős ezüst érméket 1941 november 30-a, az állami és egyéb közpénztárak pedig 1941 december 31-e után fizetésül elfogadni nem kötelesek. A Magyar Nemzeti Banknál 1942 január 31-ig lehet becserelni az ezüst 1 és 2 pengősöket.

— Kishegyesi hírek. A petróleum kiosztással kapcsolatos tolongásban Fabó Józsefné kereskedőtől 3 pár értékes női selyem harisnyát ellopottak. — A szeptember 21-én Kishegyesen megtartott országzászló avatási ünnepségekről készült fényképfelvételek albuma kötet megérkezett. A díszes kivitelű album, amely 70 felvételt tartalmaz, a községhez tanácstermében megtekinthető. — Szép Sándor községi főjegyző a község állatállományának fejlesztése és feljavítása érdekében széleskörű értekezletet tartott, amelyen a gazdák és az érdekeltek nagyszámban vettek részt. — Buzának, rozsnak és kétszeresnek állati takarmányozási célra való felhasználása tilos. Dohos vagy romlott gabonáját sem használhatja fel senki, hanem köteles a Hombar bizományosainak felajánlani. Aki a rendelet ellen vét, szigorúan megbüntetik. — Minden kerékpártulajdonos a fényképes kerékpár igazoló könyvecskéjét minél előbb bvaltsa ki a községhez 2. számú irodájában Tóth tisztviselőtől. Pontos gyáriszám és hátsó agy számát mindenki vigye be.

— A külai járás tűzifa- és szénkereskedői. Dr. vitéz Bajsa vármegyei alispán a külai járásban a tűzifa és szén kiskereskedői eladásával a következő fakeskedőket jelölte ki: Bácskerekészúr részére Makai György. Cservenka: Krieger Bálint, Groszart Frigyes és Hubert Konrad. Kiskör: Mell János. Kúla: Fárba István, Árh Béla, Antoli Mihály és Knofély Géza. Överbász: Szauer István, Rasztovác Péter és Fuderer Károly. Torzsa: özv. Schick Henrikné, ifj. Petschel Dániel, Blum Péter, Biermann Fülöp és Kreuzer Frigyes. Ujverbász: Wolf Frigyes, Schmidt Pál, Lotz Károly és Nándor, Spéh Pál, Klier Károly, Jung Keresztély, Petri György. Veprőd: Vekerle Jakab. A kijelölés visszavonásig érvényes és az idevonatkozó rendelet alapján indoklás nélkül bármikor visszavonható. Tűzifa és szénrel való kiskereskedelemmel a külai járásban tehát csak a fent kijelölt fakeskedők foglalkozhatnak.

— Reformáció-ünnepélyek Ujvidéken. Pénteken, a reformáció ünnepén az ujvidéki városi református templomban délelőtt fél kilenc óra körül katonai istentisztelet lesz. A tanulmányi részére a Telepi templomban tartanak istentiszteletet délelőtt 10 órai kezdettel. Este hét óra körül a városi templomban emlékünnepe lesz, melynek kiemelkedő számai az emlékbeszédekben kívül Tóth Antal zenetanár csellójátéka, aki Giovanni Battista Grazioli Adagio című művét játsza, Gyövrné, Somogyi Irma és Kincses Zoltán lelkész magánénekesszámokat adnak elő, míg dr. Szili Jenő a zeneszámok kísérete mellett Beethovennek Isten dicsősége a természetben című szerzen.érvét játsza el orgonán. A templom ünnepély pontosan hét órakor kezdődik. A belépés mindeakirek szabad.

— Bácsföldvári hírek. A nem bácsföldvári születésű orosz és román származású külföldi állampolgárok kötelesek az óbecsei főszolgabíróságnál azonnal jelentkezni. — A kukoricaföldökről minden tulajdonos hordja be a szarát. A késedelmeskedőket megbüntetik. — Az állatösszeírás után eladott, vagy elhlyott lovat be kell a járlatkezelőnek jelenteni. — A lóösszeírás befejezték. A községben az összeírás befejezésekor 920 darab 2 évesnél idősebb ló volt. — Akinek birtokán a művelési ágakban változás állt be, pl. rétből szántó, vagy szántóból szőlőtelep lett, 30 napon belül jelentse a kataszteri nyilvántartónál. A földadó 25%-ával, mint büntetéssel sújtják, aki a felhívásnak nem tesz eleget. — A csöszbért minden szőlőtulajdonos fizesse ki. A hátralékot bírói úton hajtják be. — Akinek olajpogácsára, répaszeletre, vagy korpára van szüksége, jelentkezzen a 9-es számú irodában.

— Ujverbászi hírek. Róth József II. József császár-utcai ékszerész jelentette a csendőrségen, hogy az elmúlt este hét óra tájban ismeretlen tettesek bezúrták házának 13 ablakát. Ugyancsak jelentette Singer Emil nyug. cukorgyári tisztviselő is, hogy hétfőn éjjel ismeretlen tettesek az Esslinger rollón keresztül betörték ablakát. A csendőrség az ablakbeverésekkel kapcsolatban már több előállítást foganatosított, egyben folytatja az erélyes nyomozást a minduntalan előforduló ablakbetörések ügyében. — A külai főszolgabíró a kenyér sütési árat 7 fillérben állapította meg különként. — A külai járási főszolgabíró felhívja a községben levő összes kis- és nagykereskedőket az alant felsorolt cukorárak szigorú betartására: 1. kristály 50 kg-os papírzsákokban 101.80 P/q. 2. Finom kristály papírzsákokban 102.55 P/q. 3. Kocka 20 kg-os papírzsákokban 106.85 P/q. 4. Lisztcukor 25 kg-os papírzsákokban 104.30 P/q. A fenti árak a nagykereskedésekre vonatkoznak. A cukor kicsinybetűni árusítási ára a következő: kristály 108 P/q. Finom kristály 109 P/q. Kocka 114 P/q. Lisztcukor 111 P/q. — A községi előjáróság felszólítja a gazdákat, hogy a kukoricaszár kúpokat azonnal hor-dassák le a földekről.

— Szerencsétlenül járt egy kossuthfalvai iparos. Bálint Károly bácskossuthfalvai géplakatos mester egy gépet akart emelével felemeltetni. Az emelő fogantyúja váratlanul visszavágódott és olyan nagy erővel ütötte homlokán Bálint Károlyt, hogy a bőr az arcán több helyen fel is repedt és a szeme is megsérült. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A Református Olvasókör táncestélyét szokásos heti mint eddig, vasárnap, nov. 2-án este tartja meg.

Kinevezték a Magyar Nemzeti Bank újvidéki kirendeltségének vezetőjét és helyettesét. A Magyar Nemzeti Bank újvidéki kirendeltségének vezetőjévé Vajkóczy Györgyöt nevezték ki. Vajkóczy György Munkácson volt a Magyar Nemzeti Bank kirendeltségének főnöke és onnan helyezték Újvidékre, azonnal a honvéd csapatok bevonulása után. Azóta vezető a Magyar Nemzeti Bank újvidéki kirendeltségét és az elmúlt hat hónap alatt nemcsak tökéletesen megismerte Újvidéket és az itteni helyzetet, hanem közvetlen és előzékeny modorával mindenki tisztelétét és szeretetét is megnyerte. Kinevezése, illetve eddigi vezető állásában történt megerősítése minden tekintetben nyereség Újvidék közgazdaságának és társadalmának. Helyetteséül Pauchly Zoltánt, a Magyar Nemzeti Bank beszerzési kirendeltségének volt vezetőhelyettesét nevezték ki, aki szintén elfoglalta már állását.

ARTIN ENYHE BIZTOS HASHAJTÓ

Átadták a forgalomnak az újjáépített budapesti Ferdinánd hidat. Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt ünnepélyes külsőségek között átadták a forgalomnak az újjáépített budapesti Ferdinánd hidat. Vitéz Horthy István államtitkár, a MÁV elnöke jelentette Vargha József kereskedelem és közlekedésügyi miniszternek, hogy az új Ferdinánd híd elkészült és forgalomba helyezhető. A miniszter ezután a hídon kifeszített nemzetiszínű szalagot eloldva, néhány szóval átadta a hidat a forgalomnak.

Újvidéken is korlátozzák az autóbussz forgalmát. Az üzemanyaggal és a gumiabronccsal való takarékoság céljából kiadott rendeletek alapján Újvidék város autóbussz vállalata is korlátozza november 1-től kezdődően az autóbusszjáratok forgalmát. A forgalom korlátozást az üzemek vezetősége a közönség igényeinek teljes figyelembevételével állapította meg. November 1-től kezdődően a végállomásról az utolsó kocsik az eddigi 21 óra helyett 20 órakor indulnak. Ezenfelül a Darányi-telep és Országszászló tér közötti útvonalon 8 óra 30 perctől 11 óra 15 percig és 15 órától 16 óra 45 percig az autóbussz nem közlekedik.

Tilos a sírok kivilágítása. Budapestről jelentik: Hivatalos közlés szerint a sírok kivilágítása ez évben az ország egész területén további rendelkezésig tilos.

Új szálloda és vendéglő nyílik Újvidéken. Újvidéken az Andrassy utca 22. szám alatti Barany-vendéglő új vezetés alá került. Tóth Zoltán, a szállodai és vendéglőipar kiváló szakembere vette bérbe az épületet, melynek helyiségeit izlésesen átalakította. Az épület szállodai szobáit teljesen újjárendezték, bevezették az uzsonnarendszert, minden pénteken este halászlét szolgálnak fel, ebédre és vacsorára abonenseket fogadnak el. Két parkettás tekepálya és két biliárdasztal áll a közönség rendelkezésére. Az új helyiség szombaton, november 1-én nyílik meg.

OKTÓBER 31

1919—1941

1918. ■ Eltemették Milosevics Sándor korvettkapitányt a „Viribus Unitis“ esatahajó másodparancsnokát, ki önkézzel oltotta ki életét és búcsúlevelében azt írja, hogy halála utolsó pillanaiban talán még felrázza a legénység lelkiismeretét. Sirjánál a tengerészek adtak dísztüzet. Ez volt az utolsó alkalom, amikor az osztrák-magyar flotta egy része még a régi fegyelem szellemében viselkedett. — A fegyverszünetet rádiósürgöny jelenti. A délszláv nemzeti tanács küldöttsége megjelenik a zászlós hajón, hogy átvegye a flottát. Rövid, száraz jegyzőkönyveket vesznek fel, melyet elsőnek Horthy Miklós írt alá. Azonnal fel akarták vonni a jugoszláv lobogót, de Horthy ezt csak akkor engedte meg, ha a hajót már elhagyta. Délután 4 óra 45 perckor vonták be a flotta vezérhajóján, a „Viribus Unitis“-en, valamint a pólai tengerészeti épületeken a hadilobogókat.

— Az államhatalom abba a szomorú helyzetbe került, hogy nem tudott szembeszállni a néhány ezer emberből, főként katonaszökevényekből álló néptömeg garázdálkodásával. Ez a körülmény már mutatta a fegyelem megbomlását a hadseregben és a rendőrségben. A hosszú háború, az otthon után való vágyakozás, a nagy nyomor, a súlyos veszteségek, a rossz egészségügyi viszonyok, élelem és ruházat hiánya voltak a fegyelem meglazulásának okai.

— Reggel öszirozsás katonákkal telt gépkocsik járták be a fővárost és éltették a Nemzeti Tanácsot. A sapkarózsákat, rangjelzéseket letették. A soc. demokrata párt közli, hogy kitört a forradalom és a vezető Károlyi Mihály veszi át. József főherceg Károlyit magához kéri és tudatja, hogy a király kinevezte miniszterelnöknek és megbízta a kabinet megalakításával. Megalakult a „népkormány“, melynek hadügy-minisztere Linder Béla tüzérezredes lett. Lukachich a város katonai parancsnokságát Huszka altábornagynak adta át. A kormány József főherceg kezeihez este 6 órakor letette az esküt. Ebben az időben gyilkolták meg gr. Tisza Istvánt, ki talán egyedül tudott volna ezekben a zavaros időkben rendet teremteni.

1921. ■ A nagykövetek tanácsa sürgősen követeli Károly trónfosztásának proklamálását, mely a Habsburg-ház minden tagjára vonatkozik. A kormány elfogadta a nagyhatalmak követeléseit.

1922. ■ A Nemzeti Kaszinóban leleplezték Tisza István gr. emléktábláját (Kisfaludy Strobl alkotása).

— Mussolini letette az esküt és átvette a hatalmat.

1925. ■ A Ház delegációs folyosóján nagy ünnepségek keretében leleplezték Tisza István és Náray Lajos emléktábláját.

1930. ■ Meghalt Szabolcska Mihály költő, temesvári ref. esperes, a M. Tud. Akadémia r. tagja.

1938. ■ Nishen Bulgária és Jugoszlávia külügyminiszterei megerősítették a két ország közötti barátságot.

1939. ■ Molotov orosz külügyi népbiztos nagy beszédében azt mondta, hogy egy nagy Németország mellőzhetetlen előfeltétele Európa békéjének. Molotov legélesebben támadja Franciaországot és Angliát. „Tartani lehet attól, hogy a szovjet-orosz tervek elutasítása Finnországra komoly hátrányokkal járjon.“ Törökországgal kapcsolatban, hogy elutasította a Dardanellák elzárását, kijelenti, hogy még elkövetkezhetik az idő, mikor Törökország ezt a lépését megbánja.

— Ó —

— Szombaton délután zárva lesznek az üzletek. Az Újvidéki Kereskedők Egyesülete értesíti tagjait, hogy szombaton, Mindszentek ünnepén délelőtt az üzletek nyitva tarthatók, délután azonban zárni kell. Vasárnap a szokásos vasárnapi üzletzárási előírás érvényes, október 31-én, a Reformáció emléknapján nincs üzletzárási előírás.

— A „párizsi kövérek“ a háborús viszonyok ellenére is tartani akarják súlyukat. Párizsban már 1896 óta működik a „párizsi kövérek klubja“, melybe csak legalább százkiló súlyú egyéniségek kérhetik felvételüket. Természetesen a klub tagjainak túlnyomó része lényegesen meghaladja ezt az alsó határt. Egy híres párizsi szakács, Paul Sutti például a két mázsa is túl van, míg a klub bajnoka nem kevesebb, mint 315 kilót nyom. A különös egyesület Benjáminja egy 15 éves ifjú, aki zsenge kora ellenére is elérte már az egy mázst. Amint egy párizsi újságíró nemrég kinyomozta, a kövérek klubja a zsírjegyek korában is lakadatlanul folytatja működését, ha másért nem is, legalább azért, hogy fennállásának 1946-ban esedékes ötvenéves évfordulóját vidám szívelzsírosodásban ünnepelhesse meg.

— Egyházi ének Az újvidéki „Cecilia“ egyházi énekkar műsora: 1. Mindszentek ünnepén, szombaton, november 1-én a délelőtt 10 órai ünnepi misén I. Proprium. Introitus: Gaudeamus... Sanct. omnium. Graduale. Leitner K., Timete Dominum... női kar. Offertorium. Tresch J. B. Justorum animal... női kar. Kommunio. Beati mundo corde. II. Ordinarium. Gruber J., mise (op. 202.) 4-szólamú vegyeskar orgonával. 2. A Magyar Revíziós Liga zászlajának ünnepélyes átvétele alkalmából a vasárnap délelőtt 9.30-kor tartandó ünnepi szentmisén. a) Kersch F., „Kinek első szent Királyunk...“ 4-szól. vegyeskar; b) Bogisich M., Angyaloknak nagyszólamú Asszonya... (Peer-Codex 1508. év) 4-szól. vegyeskar; c) Bárdos L., Isten hazánkért... 3-szól. női kar; d) Halmos L., Hiszek a szent Szívben... 3-szól. női kar; e) Jézus szent Szívéhez... női kar; f) Áldd meg országunkat... g) Boldogasszony Anyánk... 4-szól. női, majd 6-szól. vegyeskar; h) Himnusz. 3. Hétfőn, Halottak napján délelőtt 9 órakor Gruber J. (Op. 219) Requiem. Schildknecht J. Libera. (Op. 25.)

— Meghívó. Az újvidéki „Cecilia“ egyházi énekkar összes (női és férfi) tagjait kérem, hogy a máj. pénteken este 1/8-kor kezdődő összpórára eljönni szíveskedjenek. Több új éneket énekelünk. Mindenki jöjjön el! — Karnagy.

— Bonczos Miklós államtitkárnak a termelésről és a szociális gondolatokról írt cikkét közli a Magyar Föld most megjelent legújabb száma. A magyar falunak ez a kitűnő képes hetilapja nagyobb cikkben arról ír, hogy az őszi mélyszántás a földet gazdagítja, közli egy modern baromfiól tervrajzait: az ilyen őli építéséhez az állam segítséget ad. Továbbá a bolgár kertészet jóvelmezőségéről, egy különleges boronálási módról, Darányi Ignác emlékére ír, kiszagdák cikkeit közli, ismerteti a rendeleteket, stb. Vers, elbeszélés és igen sok eredeti fénykép egészíti ki a Magyar Föld legújabb számát. Mutatványzámot küldi a Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest, VII. Erzsébet-körút 7.

— Az újvidéki Nemzeti Munkaközpont közleménye. Felhívjuk a zenészcsoport tagjait, hogy működési engedélyükhöz szükséges kérvény elkészítése és beadása végett folyó hó 31-én, pénteken délelőtt 9 órakor pontosan megjelenni szíveskedjenek.

— A vese, a húgyutak és a prosztata megbetegedéseinek kezelésében reggel éhgyomorra egy pohárral természetes „Ferenc József“ keserűvizet gyakran nagyfontosságú szolgálatot tesz azért, hogy igen könnyű, lágy székürülést biztosít és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— ESTE HATKOR NE BÁNTSUK EGYMÁST! Az emberek a fájdalmak iránti érzékenysége napszakok szerint különböző. A fogorvosok tapasztalatai szerint a páciensek délután hat óra tájban a legérzékenyebbek. A fájdalmasabb műtéteket tehát a legcélszerűbb más napszakokra tenni.

— Felhívás az újvidéki levétekhez. Felhívom a táborozó levéteket, valamint a levéte díszszázad tagjait oktatóikkal együtt, hogy november elsején, szombaton délután 5 órakor a Levente-otthon előcsarnokában büntetés terhe mellett megjelenni szíveskedjenek. Vidá Kálmán, vezető főoktató.

— Ingyenes munkaközvetítés. Munkát kaphatnak a M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnál, Vak Bottyán-utca 2, (volt Munkásbörze épülete), telefon 26—94. Férfiak: 1 gyors- és gépiró, 1 fiatal könyvelő, 1 lakatos, 1 bádógos, 1 fémestergályos, 1 fémcsiszoló, 1 cserépkályhás, 1 asztalos, 1 faesztergályos, 2 szabó, 1 cipész, 1 szűcsvarró, 1 szűcszabász, 1 pészölő, 1 borbély, 1 keksz-sütőmester, 1 sütő, 2 erős gyárimunkás, 4 vasöntő. Nők (háztartási alkalmazottak): 1 gyors- és gépirónő, 6 mindenés főzőnő, 1 mindenés-lány, 2 fodrászlány. Tanonchelyek: 1 óras, 2 kályhás, 1 bognár, 1 borbély, 1 cukrász, 1 kocsifényező, 1 kovács, 1 címfestő. Állást keresnek: Tisztviselők: 35 férfi, 20 nő. Ipari segéd munkások: 79 férfi, 105 nő. Tanoncok: 9 fiú.

— CIVILIZÁLÓDIK A TAPÍR? A tapír Dél-Amerikában az utóbbi években háziállattá vált, mégpedig úgyiszlán önkéntesen. Az emberekhez lassankint annyira hozzászokott, hogy házaikat is felkereste, csatlakozott a vándorokhoz, engedte magát megvakargatni és végül a teherhordás ellen sem tiltakozott. Mint háziállat a fött ételhez is gyorsan hozzászokott.

Milyen pályára lépnek?

(EGYBTEMI KÉPESÍTEST MEGKIVÁNO PÁLYÁK)

Bölcsészdoktor

Bölcsészdoktori oklevéllel lehet elhelyezkedni úgy a Magyar Nemzeti Múzeum, mint pl. a székesfőváros hatáskörébe tartozó tudományos intézményeknél és gyűjteményeknél. Ilyenek: az Országos Széchényi Könyvtár, az Országos Levéltár, a Szépművészeti Múzeum, a Történelmi Múzeum, Természettudományi Múzeum, Mezőgazdasági Múzeum, Régészeti és Ásatási Múzeum, Székesfővárosi Képtár, stb.; azonkívül vármegyei levéltáraknál stb. Ez állásoknál a képesítésen kívül irodalmi tevékenységet és tudományos rátermettséget is megkívánnak.

A középiskolai tanár

Középiskolai tanári oklevelet csak a magyar tudományegyetemek mellett felállított állami középiskolai tanárvizsgáló bizottságok előtt letett vizsgálatok alapján lehet szerezni.

A tanári vizsgálat három fokról áll: a) alapvizsgálat, b) szakvizsgálat, c) pedagógiai vizsgálat.

Az alapvizsgálat a szabályszerűen megkezdett 4-ik félévben tehető. Tárgyai: a) írásbeli vizsgálat a magyar irodalomból és a nyelvzakosoknak szaktárgyaikból is; b) szóbeli vizsgálat a magyar irodalomból, egy modern nyelvből és a két szaktárgyból.

A modern nyelv és történelmi szakos tanárjelöltek latin nyelvi fordítási készségüket is kötelesek igazolni. Akik a latint nem a göröggel csoportosítják, továbbá a filozófia és művészettörténet szakosok, ha a görögből nincs érettségijük, görög nyelvi ismereteikről is tartoznak számot adni.

A szakvizsgálat tárgyai: a) házi írásbeli dolgozat mind a két szaktárgyból; b) zárthelyi írásbeli dolgozat mind a két szaktárgyból; c) szóbeli vizsgálat a két szaktárgyból.

A szakvizsgálat az alapvizsgálat után szabályszerűen hallgatót negyedik félévben tehető.

A pedagógiai vizsgálat tárgyai: a) zárthelyi írásbeli dolgozat a pedagógiából vagy a filozófiából; b) szóbeli vizsgálat a pedagógiából és filozófiából.

Pedagógiai vizsgálatra csak az a jelölt bocsátható, aki szakvizsgálatát sikerrel letette és az előírt két félévi gyakorlatot az e célra kijelölt középiskolában megszerelte.

A vizsgálatok anyagát, szaktárgyanként csoportosítva ismerteti a középiskolai Tanárvizsgáló Szabályzat; ezt minden jelölt a Tanárképzőbe való beiratkozáskor megkapja.

A középiskolai tanári pályára készülnők a következő szakcsoportok közül választhatnak:

(Folytatjuk).

A denevér orra és szemei környékén zsírmirigyek vannak, melyeknek váladékával ébredés után, azaz alkonyatkor szárnyai finom bőrét bezsírozza, hogy hajlékonyabbá tegye. A denevér tehát „olajozó kannáját” állandóan magával hordja.

SPORT

Ujvidék nem fél, az Újpest bízik

Az UAC-Ujpest mérkőzést a rádió is közvetíti

A nagy hírű „lilák”, éppúgy mint az UAC, nagy edzéssel készülődik az újvidéki találkozásra. Szerdán délután az Újpest erős edzőmérkőzést játszott és összeállították az UAC elleni csapatot, amelyben azonban egy-két változtatás még lehetséges. A tervezett csapat így fest:

Aknavölgyi — Balogh II., Bíró — Nagymarosi, Mészáros, Kármán — Ádám, Szusza, Zsongellér, Zörgő, Kálócsei dr.

Csupa nagy név, megannyi klasszisjátékos neve ékíti az Újpest UAC-ellen szereplő csapatát s kis rettegéssel telik meg az UAC-barátok lelke, ha arra gondolnak,

mi lesz, ha ezek a „nagygyűk” valamennyien jó napot fognak ki vasárnap?!...

A szerdai edzésen Zsongellér és Nagymarosi káprázatos formában volt. Platznak össze kell szednie magát, hogy megővja halóját a gólok-tól. Platz játszik vasárnap, most már bizonyos. Jó tudni, hogy a rutinirozott kapus áll őt vasárnap a kék-fehérek kapujában. Felelősségteljes munka kapuba állni az Újpest ellen, szép bátorságra és önbizalomra, egy szóval Platzra vall, hogy alig gyógyultan vállalkozott a vasárnapi mérkőzésre.

Az Újpest annak ellenére, hogy a bajnoki táblázat harmadik helyét foglalja el, nagyon eldöntetlenre játszott az utóbbi időben, s ez azt bizonyítja, hogy

a csapat nincs a legjobb erőnlétben.

Ha kis szerencséje lesz az UAC-nak és vasárnapig megtartja „jó formáját” az Újpest, akkor a várt eldöntetlen esetleg UAC-győzelemmé is átváltozhat.

Nagyon jól jönne 1-2 pont most az UAC-nak,

mert az idén egyedül az Újpest ját...

«(IIII)»»

A játékvezető meg nem jelenése esetén bajnoki mérkőzést is vezethet szükségbíró

Fontos határozatok az MLSz Újvidéki Alosztályának ülésén

Az MLSz Újvidéki Alosztályának október 29-én megtartott ülésén a következő jegyzőkönyvet készítettek:

Jelen vannak: Blazsek Ferenc alosztályvezető, Nemes Károly fegyelmi egyesbíró, Werner Mátyás intéző egyesbíró és Aranyosi Antal titkár.

1. A Zentai Atlétikai Klub beküldte az orvosi bizonylatot 24 játékosának megvizsgálásáról, a többi vidéki egyesület még mindig nem tett eleget a mult-kori felszólításnak.

2. A Petrőci FC 8 napon belül felfüggesztés terhe mellett köteles 50 pengőt kifizetni az Újvidéki FC-nak az október 19-én Petrőcön lejátszott mérkőzésért.

3. A zentai Bocskai november 3-án köteles 12.30 (félkettő) órára kitűzni az Újvidéki FC elleni bajnoki mérkőzést, hogy az újvidéki csapat még elérje a délutáni vonatot visszafelé.

szik Újvidéke, jövőre pedig mind nagy csapat jön Újvidékre s a kisebb-középszerű csapatokkal, amelyeket az UAC megvert honn, tavaszra saját pályájukon tartja visszavágó mérkőzését az UAC. A kék-fehérek játékosai tisztában vannak azzal, hogy az NB I-ben való maradáshoz már most azonnal be kell biztosítani úgy-

Az UAC csapatának vasárnapi összeállítását az edzéseken mutatott játék után körülbelül így lehetne jósolni:

Platz — Németh (vagy Sziuha), Máriás — Hargittai, Pécsi, Rumas — Mézes, Pálfi, Gergely vagy Timár, Zsoldos, Avar, de lehet, hogy Markos is helyet kap majd a csapatban.

A legnagyobb kérdés a csapat felállításában a középcsatár kérdése.

Gergely a nagyobb fizikumú, Timár a taktikásabb játékos. Gergelynek vannak erősebb lövései, ezzel szemben Timár higgadtabb és pontosabban lő.

Az UAC vezetőségének, de elsősorban Mészáros István edzőnek komoly figyelmébe ajánljuk mindkét játékost. A középcsatár kérdése eldönthető az UAC-Ujpest mérkőzés sorsát. Timár és Gergely más-más futballt játszik.

Jó lenne, ha az illetékesek legalább erre az egy mérkőzésre félretennék a személyes érzelmeiket, felednék a multat és egyedül a vasárnapi mérkőzés sorsát tartanák szem előtt.

Az UAC-Ujpest mérkőzésről a budapesti rádió 20 perces közvetítést ad. A közvetítést dr. Legényey József vezeti, aki még szombaton Újvidékre érkezik. A vasárnap ezek szerint a rádió napja lesz Újvidéknek, mert, mint megírtuk, vasárnap este a Levente-otthonban rendezendő délvidéki kultúrtestet is közvetíti majd a magyar rádió.

4. A csúrgói Hunyadi még a esepeli WMFC bácskai vendégszereléséből kifolyólag 100 pengővel tartozik az Újvidéki AC-nak.

Ezt az összeget a Hunyadi 8 napon belül felfüggesztés terhe mellett fizesse ki az újvidéki egyesületnek.

5. Az Alosztály sajnálattal állapítja meg, hogy az egyesületek meglehetősen pontatlanul tesznek eleget fizetési kötelezettségeiknek; nehéz helyzetüket mérlegelve az Alosztály nem akar a legszigorúbb megtorlásokkal élni, már csak azért sem, mert a gyorssegély iránti kérények az Országos Sport Központ átszervezése miatt még nem nyertek elintézését. Már most felszólítjuk valamennyi egyesületünket, hogy

az utolsó bajnoki forduló után küldjék be kimutatásukat az őszi mérkőzések bevételeiről és kiadásairól, hogy tiszta képet nyerjünk a helyzetről és a teendőkrol.

6. Az Újvidéki Vasutas Atlétikai Klubnak azt a bejelentését, hogy ifjúsági csapatát visszavonja a bajnokságtól, az Alosztály tudomásul veszi, mert az UVAK indokait méltánvosaknak találta.

7. Október 19-én Gaál játékvezető meg nem jelenése miatt elmaradt a Pincédi SC—kiszácsi Tátra bajnoki mérkőzés. A mérkőzés új határnapja november 2. — Október 26-án a pálya használhatatlansága és szabálytalansága miatt elmaradt a kiszácsi Tátra—Kulai AFC II. osztályú bajnoki mérkőzés. A mérkőzés új határnapja november 16. Az elmaradt mérkőzés játékvezetői költsége fejében a kiszácsi Tátra 8 napon belül küldjön 8 pengő 20 filléret a következő címre: Bodor Mihály, Újvidék, Mikes Kelemen-utca 6. Ugyanakkor értesítse a Tátra vezetősége az Alosztályt, rendbehozták-e már pályájukat úgy, hogy az előírásoknak megfeleljen.

8. Felhívjuk valamennyi egyesületünk figyelmét az MLSz alapszabályainak 63 d) pontjára, amely szerint

„a bíró meg nem jelenése esetén bajnoki mérkőzést is vezethet szükségbíró, amennyiben a két egyesület erre vonatkozólag megegyezik”.

9. Az Alosztály taktikai oktatás céljára táblát szerez be, amelyet szegényebb egyesületeinek kölcsön ad.

10. Fegyelmi ihatározat: Sztruhár Samut, a Petrőci SC játékosát, a Fegyelmi Szabályzat 30. pontjába ütköző vétség miatt november 10-ig bezárólag eltiltom a játéktól.

Blazsek Ferenc alosztályvezető.

Rövid sport hírek

A Magyar Ökölívó Szövetség lemondta az Európa-bajnokság megrendezését s helyette „Három-nemzet versenyt” rendez. A Három-nemzet versenyen Németország, Olaszország és Magyarország ökölívói vesznek részt.

Az Újvidéki Vasutas AK vasárnap reggel gyorsvonattal utazik Budapestre a Magyar Pamut elleni NB III. osztályú mérkőzés lejátszására. A csapat valószínűleg így játszik Budapest: Radó — Kurunczi, Willner — Augusztin, Jockov, Kotrba — Iványi, Sisák, Bajazet, Zahorai, Horváth. Az UVAK barátai nem egyeznek a vasutasok vezetőségével abban, hogy Mongolt az utóbbi időben nem szerepelteti.

A Belgrádi SK vasárnap az SC „1913” csapatával játszott, az eredmény 0:0-ás eldöntetlen volt. A BSK ennek ellenére is behozhatatlanul vezet a ligában, az eldöntetlen azonban meglepetés, mert az SC „1913” a liga utolsó helyezettje.

A Bezdáni SE edzőnek szerződöttette Ognyanov Milét, az UAC volt edzőjét. Ognyanov játszani is fog a csapatban. A BSE-nek még egy új játékos van, Kovács, a Szentesi TE jeles csatára.

ZENTAI BOCSKAI—KISHEGYESI BOCSKAI 3:0

Bocskai az egyik épp úgy, mint a másik, Egyik is, másik is gólokra pályázik. De amíg az egyik három góllal kezd, a másik jó testvér s hagyja magát verni. Bár furcsának látszik, én mindent megérték: Úgy verekszenek, mint igazi testvérek; Mindkettőnek mindegy: ha gólt kap, vagy ha ad, Győzelem s vereség a családban marad.

FANYAR TÓBIÁS

Fővárosi műszaki cég
szakmabeli
**körzetképviselőket
keres**

A pályázatokat „Műszaki” jellegűre BLOCKNER
I. hirdetőirodába, Budapest, IV. Városház-u.
10. körútnál.

**A szegedi Kereskedelmi
és Iparkamara
közleményei**

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése a kirakással és áru fuvarozással kapcsolatban. A waggonokra az áruszállítás során rendkívül nagy a szükség, ezért az 1940. évi október 12-től kezdve az áruknak vasúti átlomásra fuvarozása, illetve a fuvarozás be- és kirakása, valamint az átvételi helyre lerakása, illetve felrakása vasárnapokon is és Szent István napján is végezhető. Az érdekeltség köréből felszólamlás történt, hogy gyakran szükség van az átvételi helyen, tehát az üzlethelyiségekben az áru szakosított elrendezésére is, márpedig a rendelet vasárnapokon és Szent István napján ezt a munkát nem engedte meg. A kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter kérdésére a kamara azt a véleményét adta, hogy nagy általánosságban a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése az üzleti átrakási munkálatokra nem kívánatos, amennyiben azonban ennek szükségessége valamelyik üzletnél felmerül, a kamara véleményének meghallgatása alapján lehetővé kellene tenni, hogy az I. fokú iparhatóság ezt a munkát vasárnap is engedélyezze.

KÖZGAZDASÁG

Csak adóbizonylattal irathalja át járattallevelét az állattulajdonos

A Délvidéken eddig ismeretlen intézkedés fűszereztette az állattulajdonos

Néhány nap óta kellemetlen meglepetésben van részük az állattulajdonosoknak és állatvásárlóknak: a járattallevelétíró hivatalban nem írják át a járattallevelüket, ha az állatot eladó nem mutatja fel adóbizonylatát kifizetett adójáról. A Délvidéken eddig ez a rendelkezés nem volt életben és így sem az eladók, sem a vevők nem tudtak róla addig semmit, amíg meg nem jelentek a járattallevelétíró hivatalban. Azóta már elterjedt a híre az állattenyésztők és termelők körében.

A délvidékieknek a múltban igen keserű tapasztalataik voltak az adóbizonylatok kiváltásánál és így érthető, ha ezt az intézkedést, amely az anyaországba már régen érvényben van, nem valami nagy lelkesedéssel fogadták. Ennek fő oka az, hogy az adóhátralékok kérdése a Délvidéken annyira rendezetlen, hogy évekig eltart, amíg az itt mutatózó zürzavaros állapotban rendet lehet teremteni. Nem akarjuk ehelyütt szótartani az elmúlt rezsimnek az adóztatás terén követett eljárását, de mi délvidékiek nagyon jól tudjuk, hogy milyen volt. Ennek érthető következménye az az ellenszenv, amit a dévidéki adófize-

tők az adóbizonylatokkal szemben is mutatnak.

A közellátás szempontjából egészen bizonyosan hátrányos következményekkel jár majd a kötelező adóbizonylat bemutatása. A falusi állattenyésztők, akik nem akarnak az adóbizonylat beszerzésével is időt veszteni, otthon falujukban, nem szabályos úton értékesítik majd állataikat és így még az eddiginél is kevesebb vágóállatot majd a piacra. Az újvidéki mészárosok és hentesek egyhangú megállapítása szerint az adóbizonylat követelese óta az állattenyésztők még az eddiginél is kevesebb vágóállatot ajánlanak fel eladásra.

A hatóság, amelyeknek feladata a lakosság ellátásáról gondoskodni, kénytelen lesz a szükséges intézkedéseket megtenni, hogy a város élélménye fennakadást ne szenvedjen azért, mert az állattenyésztő vagy földműves nem akar vagy nem tud adóbizonylatot beszerezni. Kétségtelen tény, hogy a város lakosságának hússal és zsírral való ellátásának biztosítására feltétlenül sürgős intézkedéseket kell tenni lehetőleg olyanokat, amelyek az ellátást lehetővé teszik.

Egy millió pengő értékesítési részesedés jut a paprikatermelőknek és feldolgozóknak

A fűszerpaprikagazdálkodás legutolsó esztendeje szeptember 30-án zárult. Az 1940. október 1-től 1941. szeptember 30-ig terjedő gazdálkodási évben az 1940. évben termelt paprikából örölt fűszerpaprika került értékesítésre. Ez volt a szabályozott fűszerpaprikaértékesítés V. évi éve. Beszolgáltattak összesen 613 vagón örölményt, ami az eddig elért legnagyobb mennyiség és több mint hétszerese a szabályozás előtti termelésnek. Beváltási ár fejében több mint 12 millió pengő jutott az öröltetőknek, amely összegben felül a földművelés-

ügyi miniszter az értékesítés eredményéből további egy millió pengő értékesítési részesedés utólagos folyósítását engedélyezte. Ebből a részesedésből minden engedély alapján fűszerpaprikával beültetett és ellenőrzött terület után kat. holdanként 48 P. (négyezred holdenként 3 fillér) jut a termelőknek, az öröltetőknek pedig (kikészítő, vagy östermelő) a beszolgáltattott mennyiség után kg-ként 5 fillér.

Intézkedés történt, hogy az árrészesedést úgy a termelőgazdák, mint a kikészítőiparosok a lehető legrövidebb időn belül kézhezkapják.

Megállapították az idei fűszerpaprika beváltási árát. A földművelésügyi miniszter az érdekeltek meghallgatása után megállapította a folyó évi termésből örölt fűszerpaprika beváltási árát az egész esztendőre. Az új beváltási árak — figyelemmel a termelési költségek emelkedésére — átlagban 27 százalékkal magasabbak az előző évinél és a paprika gazdálkodási évének megfelelően 1941. október hó 1-től 1942. szeptember 30-ig érvényesek. A fogyasztói árak a beváltási árak nagymértékű emelkedése ellenére sem változnak.

— A szerbiai hadikárok bejelentése. A szerb kormány meghosszabbította a hadikárok bejelentésére vonatkozó határidőt, amely október 31-én lejárt. Eszerint azok, akik a szerbiai német megszálló parancsnokság határainak területén kívül élnek, vagyis külföldiek, 1941 szeptember 1-től számított hat hónapon belül jelenthetik be azokat a hadikárokat, amelyeket Szerbiában levő ingatlanai vagy ingóságai szenvedtek.

Az újvidéki borbély- és fodrászmesterek figyelmébe. Az újvidéki borbély és fodrászmesterek szakosztálya értesíti tagjait, hogy illetékes helyen nyert értesüléseik szerint szombaton és hétfőn rendes munkanapot tarthatnak. Az újvidéki borbélyok és fodrászok tehát szombaton és hétfőn, mint rendesen nyitva tarthatnak. — Klemm Károly titkár, Doroghy elnök.

— A német hadifogságban levő szerb tisztok pénzt küldhetnek haza családtagjaiknak. Belgrádból jelentik: A szerb kormány megengedte, hogy a németországi hadifogoly táborokban levő szerb tisztok régebben megtakarított és a hadifogságba magukkal vitt pénzüket Szerbiába küldhessék hozzátartozóiknak. A pénzáttalás a német-szerb kliring útján történik. Az első pénzküldemény, 1.700.000 dinár, a napokban már megérkezik Belgrádba. Ezt nyolcszáz hadifogoly tiszt küldi haza. A belgrádi sajtó azt várja, hogy a hadifoglyok hozzátartozói a pénzküldemények megérkezése után nem élnek olyan nyomorban, mint most élnek.

Szerbiában bevezették a textiljegyet. A szerb kormány a megszálló német csapatok gazdasági biztosával egyetértésben textiljegyeket vezetett be, amelyek minden textilárúra, a kenderből készült áru kivételével — kiterjednek. Kétféle jegy van: egy a fogyasztó, a másik az iparosok és kereskedők részére, akik ezzel szerezhetik csak be textilkészleteiket. A fogyasztói jegyek ismét olyanok, tízenegy éven felüliekre és tizenegy éven aluliakra terjednek ki. A textiljegyek 1942 szeptember 1-ig érvényesek. A textiljegy ellenében a felnőttek 1200, a gyermekek 600 dinár értékű textilárut vásárolhatnak. A cérna és kézimunkához szükséges fonalakat jegy nélkül lehet kiadni, minden más textilárut azonban csak jegyre lehet kapni.

90.000 hektár halastó Németországban. A német halastógazdálkodás a Birodalom területi gyarapodása következtében lényeges módon kibővült. A régi birodalom halastavainak területe 55.000 hektárt tett ki, melyhez keleten és nyugaton további 35.000 hektár járult. Halgazdálkodás szempontjából Németországban Szilézia van első helyen, egymagában 28.000 hektárral. A területi nyereségek következtében a gyarapodás itt 10.000 hektárt, a második helyet 11.000 hektárral a Várta-tartomány foglalja el.

Olaszország decentralizálja iparát. Az olasz minisztertanács nemrég elhatározta az olasz iparnak a kevésbé fejlett iparú vidékeken történő decentralizálását. Szakörökben ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy az intézkedés célja korántsem az északolaszországi tartományok ipari kapacitásának csökkentése, hanem kizárólag Közép- és Dél-Olaszország iparának kiépítése. Hogy valóban jól megokolt intézkedésről van szó, mutatják a következő szám adatok is: Olaszország 154.000 ipari üzem közül 43 százalék Észak-Olaszországra (elsősorban Lombardiára és Piemont), 27 százalék Közép-Olaszországra (főként Toscanára) és 30 százalék Dél-Olaszországra és a szigetekre (Campania és Szicília) esik.

REX filmszínház

Szerdától — szombatiig
1941 okt. 29. től nov. 1-ig

A francia filmgyártás kiemelkedő alkotása.
Erich von Stroheim mesteri rendezésében

Ultimátum 1914

Izgalmas képtörténet Belgrádban a világháborút megelőző évben.
Főszereplők: DITA PARLO, ERICH STROHEIM és ABEL JACQUIN

Magyar világhíradó! Magyar kultúr! Im!

Előadások kezdetei: 5—7 és 9.15 órákor

Szombaton és vasárnap délelőtt fél 11 órákor MATINÉ

Művelődés

Atszervezik a rádió műsorát

Nagyobb gondot fordítanak a szórakoztató műsorok szervezésére

Budapestről jelentik: A rádió igazgatósága értekezletre hívta egybe a magyar sajtó képviselőit és az értekezleten Frigyesy János dr. igazgató ismertette azokat az új szempontokat, amelyek szerint a rádióműsorkat a jövőben fokozott mértékben a széles előfizetői rétegek igényeire és kívánságaihoz óhajtják igazítani.

Rémutatott arra, hogy a magyar rádióknak mintegy 700 ezer előfizetője van, ami hozzávetőlegesen kétféle hallgatót jelent.

Ennyi hallgatóknak kívánásait kielégíteni köztisztviselői nehéz feladat, mindamellett

a rádióknak legfőbb törekvése, hogy az előfizetők kívánságait figyelembe vegye.

Az utóbbi időben a zene a prózai műsorszámokkal háttérbe szorult, most azonban már visszaállították a helyes arányt és a jövőben

különös gondot fordítanak arra, hogy szombaton, vasár- és ünnepeken főként szórakoztató műsorkat adjanak azok számára, akik egész héten munkahelyeiken vannak elfoglalva

és csak ezeken a napokon jutnak hozzá rádiójuk élvezetéhez.

A továbbiak során hangoztatta, hogy a rádió továbbra is nagy súlyt helyez a magyar és idegennyelvű hírszolgálatra és

újra megnöveli tengerentúli rövidhullámú adását.

November 23-án alakul meg a D. M. K. Sz. topolyai fiókjá. A D. M. K. Sz. topolyai szervezőbizottsága dr. Náray Gyula elnökletével ülést tartott, amelyen megállapították, hogy a szövetség topolyai fiókjának ezideig több, mint ötezer tagja van. Egyben elhatározták, hogy a helyi fiók alakuló gyűlését november 23-án délután 11 órakor tartják meg, később megállapítandó helyen. Az alakuló gyűlést ünnepélyes keretek között fogják megtartani és a részletes műsor kidolgozására különbizottságot küldtek ki.

A budapesti kamarakórus délvideki körútra indul. November 19-23-ig a délvideki városok zenekedvelő közönségének mutatkozik be a legjobb magyarországi kórus együttes, melynek minden tagja kiváló művész. Az együttes első állomása Zenta, onnan Szabadkára mennek, ahol 20-án rendeznek hangversenyt. November 21-én Zomborban a Vadaszkürt szálló nagytermében szerepelnek, innen Ujvidékre mennek, itt 22 és 23-án adnak hangversenyt. A kórust dr. Paulovics Géza vezeti. A hangversenyek tiszta jövedelmét jétkönyv célra fordítják.

A szláv népek őshazája, — mint Vasmer professzor a szláv folyónevek alapján megállapította, — Kelet-Galiciában, Volhyniában és Kiev—Orel—Minszk — Smolenszk környékén volt. A földrajzi nevek közül tudvalevőleg a folyónevek dacolnak legjobban a történelem viharáival.

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 15 fillér, vastegbetűs 25 fill. A legolcsóbb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszük fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

ÁLLÁST KERES

MESTERVIZSGAZOTT fényképészség állást keres. Dalmoky Veres Lajos-utca 5/H. Török. 9995

FŐZNI tudó bejárónő állást keres november 1-re. Cím a kiadóban. 9999

ELADÓ

ELADÓ KIFOGASTALAN Ganz villanymotor, 0.3 HP 110-es áramra új kapcsolóval. Sörös lakatos, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 54. 9996

ELADÓ 2 kislakásos, adómentes ház villamos mellett 16.500 pengőért. „Jugalanforalmi Iroda”, Ujvidék, II. Rákóczi-utca 46. 10.002

MÉLY GYERMEK SPORTKOCSI, három ajtós szekrény, madrac. Ujvidék, Honvéd-utca 53/1. 10.005

NYILTTÉR

A Reggeli Ujság e hó 29-én megjelent számában „Besurranó tolvaj és zsebmetsző horgon” című cikkben szereplő Eisler Bélával nem vagyok azonos. Alulírott Eisler Béla 40 éves szanádi születésű magántisztviselő vagyok, apám neve Lajos, anyám neve Pollák Rózsa.

Eisler Béla, Ujvidék, 1941. április 13-utca 8.

KÖSZÖNETNYILVANITAS

Mindazoknak, akik felejtéssel halottunk

Béres Gizella

temetésén megjelentek, részvételmegnyilvánításokkal, virágadományokkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezírt mindenképpen hálás köszönetet.

Ujvidék, 1941. október 30.

A GYASZOLÓ CSALAD.

Bélyeggyűjteményeket, tömegárúkat minden mennyiségben készpénzzel vásárolunk

Bélyeggyűjtemények 8407
Balkan Stamp Co
Ujvidék, Délvidék utca 4

Szegi kenyér fogalom

Fényképfelvétel
STUDIÓ HERINGNÉL

a legjobb. Apolló udvarban. Amatőr képek kidolgozása.

Ha jó fényképre van szüksége, úgy keresse fel a 25 év óta fennálló

OSZNOVITY MŰTERMET,

ahol szolid árak mellett kitűnő munkát kap. Ujvidék, Petőfi-utca 5

EMELETES HAZ Ujvidék belterületén eladó. Érdeklődők közöljék címüket „Hatvanezer” jelleg alatt a kiadóhivatallal. 9486

ELELMISZERÜZLET a központban eladó. Cím a kiadóban. 9991

ÉLESZTŐGÉP, préskeverő és felvágó elköl-tőzés miatt 350 pengőért eladó. Ujvidék, Délvidék-utca 12 (volt Szremszka). 9974

KIADÓ

EGY ágyas SZOBA teljes ellátással úrlány részére november elsejére kiadó. Tompa Mihály-utca 4, földszint jobbra, a törvényszéki palotamögött. 9998

BUTOROZOTT szoba 2 ágyas, hideg-meleg vízzel november 1-re kiadó. Petőfi-utca 62. 10.000

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó. Nyitra-utca 1. Háltérnél. 9997

SZÉPEN BUTOROZOTT különbejárati szoba, fürdőszoba használattal azonnalra kiadó. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 32. II. emelet 2. ajtó. 10.004

KERESLET

KÖZÉPISKOLÁT (négy, vagy nyolc osztályú) végzett férfi állandó elhelyezést nyerhet. Ajánlatokat „Középiszkolás” jellegre a kiadóhivatallal továbbít. 9890

MEGBIZHATÓ magyarul, németül beszélő, dősebb nő gyermeknek mellé november 1-re kerestetik. Jelentkezni: Ujvidék, Zrínyi Hon-utca 23, 3. ajtó, 12—2-ig. 9949

KÖNYVELESBEN, gyors és gépirásban járnas, irodai gyakorlati ismeretű tisztviselői (nő) keresek. Sajátkezzeleg írt ajánlatokat fi-tetési igények megjelölésével kérem irodám-ban személyesen átadni. Hatis, Délvidék-utca 12. szám. 9979

OLVASÓINKHOZ! A Reggeli Ujság példányait 1941 január 1-től, szeptember 30-ig visszavásároljuk. Legelőleg teljes sorozatot. Jól dí-jazzuk. Jelentkezés a Reggeli Ujság kiadóh-ivatalában, Ujvidék. 9830

PINCÉR-TANONGOT (pikoló) és egy kugli-alkalmazó gyereket felvesz a Bárány-vendéglő, Ujvidék, Andrassy-út 22. 10.001

KAUCIÓVAL csapos pincért keresek novem-ber 1-re. Érdeklődni: Szabó üzletben, And-rassy-utca 4. szám, Ujvidék. 10.003

NOVEMBER elsejére kerestetik egy minde-nes eselőd. Jelentkezni a Magyar-utca 52. szám alatt. 10.008

KÜLÖNFELE

PAPLANT készítek pehelyből, gyapjuból és vattából. Ugy ujak, mint régiak átdolgozását vállalom. Házakhoz is megyek. Buljovicsics Béláné, Ujvidék, Magyar utca 53.

IDEAL, ERIKA, GROMA, REMTOR írógépek legújabb modelljei jutányosan beszerezhetők SLANGER és TIBOR cégnél, Petőfi-utca 26. 8268

HA kereskedelmi könyveit az előírásoknak megfelelően óhajtja lefektetni,

HA merlegképes könyvelővé akarja magát, vagy személyzetét kiképeztetni,

HA könyvszakértőre lesz szüksége: írjon BORBELY LAJOS professzionista és tör-vényszéki hites könyvszakértőnek, Ujvi-dék, Postafőnök 75. Lakás: Magdolna-utca 14. (a Rákóczi-út 162 számú ház mel-letti új utca).

SCHADE ADÁM hangszerüzlete Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 52 sz. Nagy választék, olcsó árak, szolid kiszolgálás.

LERCH JÁNOS

blondel keretek, üveg és porcellán-árak legdúsabb szaküzlete. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 21. Telef. 30-74

Kellemes szórakozó, uzsonnázóhely a MIGNON CUKRÁSZDA.

Tulajdonosa Horváth Károly. Ujvi-dék, II. Rákóczi Ferenc u. 13 sz. Állandó friss sütemény.

A legjutányosabban

AZ OLCÓS PEREPATICSNÁL vásárolhat. Kötött és szövött árak üzlete. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc utca 37 szám.

A legfinomabb, legjobb minőségű friss csokoládét és kekszet csak az UNION CSOKOLÁDEHÁZBAN

kaphat. Ujvidék, Országzászló-tér 3. Telefon 37-03. Tulajdonos Kelemen Gábor

Ha a legfinomabb süteményt kívánja meg, úgy keresse fel a

WÄHL-FÉLE CUKRÁSZDÁT Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc u. 72.

„KONZUM”

kávé és tea szaküzlet a legkereset-tebb hely ezen árúkbán. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc u. 2 szám.

Híres a

„GLOBUS” MAGYAR KÖNYVES-BOLT óriási raktáráról II. Rákóczi Ferenc út 42.

TRUPPEL BELA

az ország egyik legnagyobb hang-szerüzlete a „Hohner” harmonikák vezérképviselete és lerakata. Ujvidék, Duna-utca

Speciális gyermek-felvételek művé-szi kivitelben olaj- és vízfestékek. Békúvői és portré felvételek első-rangú kidolgozásban

FOTO ANNY,

Hitler Adolf-út 9.

A „GÓLYABAZÁR”

jétkárú és jux cikkek legnagyobb és legjobban felszerelt üzlete Ujvi-déken, II. Rákóczi Ferenc u. 7 szám.

„IDOL” CIPŐKRÉM FOGALOM!

A jónál is jobb. Minden házban kell hogy legyen. Első délvideki vegyé-szeti gyár r. t. Ujvidék, Baross u. (Radnicska) 16 szám.

IRSAY JÓZSEF

sport és vadászfelszerelési cikkek szaküzlete, Ujvidék, II. Rákóczi Fe-renc utca, 32 sz.

PÁPÓ JÓZSEF antikváriuma UJVIDÉK

Legjobb áron vásárol minden hasz-nált könyvet és egész könyvtárat.

Reggeli Ujság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50

Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Kiadó: André Dezső

ELŐFIZETÉS:

Egy óra postai kikézb. P. 3.—

Három óra postai kikézb. P. 8.70

*

Aki nem posta, hanem helyi árú-sztó útján kívánja a lap kézbe-sítését, annak a kihordásért az árú-sztó — 60 fillért számít fel